

BERNARD[®]

S ČISTOU *Svestka*
osvěžující nealkoholický nápoj
HLAVOU

2'09

DALŠÍ ČÍSLO V ČERVENCI

JIŘÍ KORN
BRASILIA
SEDM NÁVYKŮ
PROVENCE

Viastr, -leston

SIMPLY CLEVER

RPSN
již od
4,55%

ZDOKONALÍME I VAŠE PODNIKÁNÍ

RPSN JIŽ OD 4,55 % PŘI KOUPI NOVÉHO VOZU ŠKODA OCTAVIA

S námi bude Vaše podnikání výhodnější. Při koupi nového vozu Škoda Octavia na splátky od ŠkoFINu se totiž výše RPSN pohybuje již od 4,55 %. Jednotlivé splátky přitom zahrnují povinné ručení a havarijní pojištění od České pojišťovny s garantovanou výší po celou dobu financování. Délku splácení si můžete zvolit podle svých možností v rozmezí od 12 až do 72 měsíců. Navíc zdarma získáte ŠkoFIN Asistenta, který Vám kdykoli prostřednictvím telefonu pomůže při řešení případných obtížných situací jak v ČR, tak na cestách v zahraničí.

Bližší informace o celé nabídce obdržíte u svého prodejce vozů Škoda, na **Škoda Auto Info-line 800 600 000** nebo na www.skoda-auto.cz.

ŠkoFIN

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Octavia: 4,9–7,7 l/100 km, 130–180 g/km

na začátek

Stanislav Bernard
spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

V minulých týdnech jsme přišli na trh se zcela novým nealkoholickým nápojem Bernard s čistou hlavou Švestka. Na začátku byla myšlenka pokusit se najít nový nealkoholický nápoj. Na trhu existují minerálky, různé limonády, nápoje typu coly, toniky... Na první pohled se zdá, že tu není prakticky žádný prostor pro to přijít s nějakou opravdovou novinkou. To nás do určité míry provokovalo. Přemýšleli jsme, jak zkombinovat velmi kvalitní suroviny, které používáme při výrobě nealkoholického piva, se zajímavou chutí ovoce. Právě švestková chuť a její přitažlivé aroma se nám zdály jako ty pravé, věříme chuti Švestky. Nový osvěžující nealkoholický nápoj jsme už otestovali v restauracích a prodejnách v Humpolci i v okolí a výsledky nás povzbudily. Pozitivní reakce máme od lidí nejrůznějšího věku. Lidé Švestku ochutnají a vracejí se k ní, koupí si ji znovu; nejsou to jen jednorázové nákupy ze zvědavosti. V první řadě Švestku cílíme na něžnou a krásnější polovinu lidstva, ale přesvědčili jsme se, že chutná i mužům. S novým nápojem jsme přišli v zimě a jsme si jistí, že v létě bude zájem ještě větší. Dnes se hodně mluví o hospodářské krizi, o nejrůznějších potížích. Existují dvě možnosti – konstatovat, že je to na houby, anebo problémy vnímat jako příležitost a pokusit se je řešit. Švestku jsme připravovali už dřív a díky tomu ji dnes, kdy je krize, můžeme přinést jako novinku na nápojový trh a potěšit lidi, kteří hledají nové zajímavé chutě... Pořád něco zkoušet, vymýšlet, hledat další možnosti, mezery na trhu a zaplnit je – to je podle mě ten nejlepší recept, jak čelit krizi.

Držte se!

vlastní cestou 2/09

duben – květen – červen

editor
Boris Dočekal
redakce
Stanislav Bernard
Zdeněk Mikulášek
Markéta Navrátilová
design
Štěpán Malovec
jazyková poradkyně
Věra Bláhová
tisk
Tiskárna David, s. r. o.
vydavatel
Rodinný pivovar Bernard, a. s. // www.bernard.cz

Magazín Vlastní cestou vychází čtvrtletně. Chcete-li jej dostávat do poštovní schránky, navštivte www.bernard.cz (hlavní menu > zábava > formulář).
Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz

Magazín Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR
pod evidenčním číslem MK ČR E 14164.

fotografie na obálce > **Brasília** > Petr Jedinák

obsah

04_ Nechtěl jsem být...
rozhovor s Jiřím Kornem	33_ Uprchlík
fejton Jaroslava Rudiše
10_ Úspěchy a novinky
z pivovaru	35_ Kde voní levandule a tymián
reportáž z Provence
12_ Lahůdka
ze světa výtvarného umění	38_ Pivovar v Dalešicích
Vysočina
15_ Na svatbě v Moulin Rouge
povídka Zdeňka Jizery Vonáška	
18_ Investice
z pivovaru	
20_ Brasília
exkluzivní fotoreportáž	
26_ Sedm návyků
tip	
28_ Chování developerů...
rozhovor s Michalem Šourkem	
31_ Najednou jsem trochu bezradná
Irena Obermanová na křižovatce	

Nechtěl jsem být jen muž s hůlkou a kloboukem

► říká Jiří Korn

Člověk by měl pracovat s lidmi, kteří ho někam posunou, díky nimž se něco naučí.

Jste považovaný za profesionála, který když se do něčeho pustí, zpravidla odvede stoprocentní výkon. Kde se to ve vás vzalo?

Příznám se, že nevím. Ale co jsem dělal, mě vždycky nesmírně bavilo. Myslím, že to je základ všeho, protože když vás ta věc baví, děláte ji s nadšením a jen tak něco vás neodradí. Pro mě bylo velmi důležité zpívání v dětském sboru, kam mě vzali po ne zrovna úspěšném konkursu. Zazpíval jsem – a ocitl se mezi nevybranými. Bylo mi to tak líto, že se mi koulely slzy po tvářích. Paní profesorka Kulínská si toho všimla a přimluvila se, aby mě vzali. Byl jsem jí vděčný a do sboru chodil hrozně rád. Nejradši bych tam byl každý den. Existovaly i jiné věci, které jsem dělal rád, ale za čas jsem zjistil, že mi moc nejdou a že na ně asi nemám. Proto jsem je opustil. Třeba hraní na klavír nebo na harmoniku, chodil jsem i na klasickou kytaru. Ale nějak jsem ty nástroje nedokázal zvládnout. Nadšení nestačí, nutný je i talent.

Aby člověk byl v něčem profesionál, musí také zvažovat, v čem je schopný odvést profesionální výkon. Hodně jste se rozmýšlel, než jste vzal roli milostivé paní v dramatu Služky? Výsledkem jste si nemohl být předem jistý.

To jsem opravdu nemohl. Já se téměř vždycky rozhoduju spíš citem. Když mě

oslovila Klára Issová s režisérem Richardem Bobkem a vyslechl jsem si, co mají v plánu, samozřejmě mě to vyděsilo. Ale šel jsem se podívat do zkušebny, abych viděl, co už společně vytvořili - a nabídku jsem přijal. Bylo mi jasné, že Richard je chytrý kluk, který ví, co chce, a svou práci neodbude. Samotný nápad totiž nestačí, záleží na jeho uchopení, musí se dávat pozor na všechny detaily. Já jsem Kláru, Richarda a Kateřinu Velebovou předtím neznal, ale přirostli mi k srdci a zkoušení bylo úžasné. Zkoušení je vždycky nádherný kus života. Po premiéře se už jen snažím dodržovat všechno tak, jak jsme to připravili. Občas se setkávám s tím, že herci na jevišti rádi improvizují, předvádějí se, mění text nebo aranžmá. Dokonce mi někdy připadne, že hlavně chtějí pobavit sami sebe. Takzvaně někoho odbourat. To nemám rád, protože to ve výsledku kazí celek.

Stalo se vám, že jste se do něčeho pustil a pak zjistil, že to nepůjde podle vašich představ, a raději z toho vycouval?

Když mi někdo něco nabídne, seznamuji se s tím a také s lidmi, kteří na tom budou pracovat. Některé třeba znám a mám na ně svůj názor. Právě kvůli nim se někdy rozhodnu, jestli do toho půjdu, nebo ne. Myslím, že člověk by měl pracovat s lidmi, kteří ho

někam posunou, díky nimž se něco naučí. Vlastně se musí pořád učit, sbírat střípky od druhých. Ale v zásadě platí – buď se vám něco líbí a osloví vás to, nebo ne. Pak je lepší se do toho nepouštět.

Jenže nezůstane pak člověk bez práce?

Samozřejmě musíte někdy trochu slevit, ale můžete se to snažit ovlivnit. V době, kdy jsem se zabýval tancováním a viděl některé filmy zvenku, vnímal jsem rozdíl mezi prací choreografů u nás a v cizině. Vlastně jsem u nás neznal nikoho, s kým bych se do toho pustil. Ale dělat jsem musel. Naštěstí jsem to při zkoušení vždycky mohl ovlivnit, i když choreografii jako takovou ovlivníte jen s obtížemi. Hodně jsem tehdy jezdil do východního Německa, kde jsem pracoval s Walterem Schumanem, choreografem televizního baletu. On byl pro mě vzor vytváření choreografií. Stavěl moc hezké věci a já se od něho hodně naučil. Některé choreografie vytvořil i pro mě. Tehdy jsem se učil různé žonglérské kousky s hůlkami a on mi postavil tanec, kde jsem je mohl využít. Taky jsem měl příležitost pracovat s Irene Mann von Cramm, někdejší choreografkou hamburského baletu. To byla úžasná žena. Kolikrát jsem se s ní i pohádal, ale byla to nádherná spolupráce... Dokonce mě navrhla i do obsa-

zení muzikálu Hans Andersen ve Vídni, kde jsem pak odehrál šedesát představení.

Ještě k té vaší profesionalitě... U vás pronikla i řečnická do koníčku – výtečně jste zvládl kulečnický, pool.

Jsem docela hravý a tyhle hry mě lehce dostanou. V devadesátých letech se v tehdejší Paláci kultury uváděl muzikál Dracula a právě tam otevřeli novou hernu. Já jsem dřív trochu hrával karambol, nebo spíš se o to pokoušel. Ale v téhle herně se opravdově a na kvalitních stolech začínal hrát pool. A to jsem si nemohl nechat uniknout. Pravda, až po osmi letech jsem aspoň částečně pochopil, jak hrát na bílou kouli, aby se pohybovala, kam chci. Pool je opravdu zábavný a já jsem v té herně byl denně – před představením, po něm... A kdyby to šlo, tak i při něm.

Nelítoval jste času?

U kulečnicku čas strašně rychle utíká. Ani si pořádně nevšimnete, že už jsou čtyři v noci.

Když vás biliár chytne, je to trochu vášeň a trochu závislost. Nejtěžší bylo nevěnovat mu čas na úkor jiných věcí. A tak jsem zkrátil spánek. Díky tomu umím usnout prakticky kdekoliv a kdykoliv.

Před chvílí jste použil slovo posunout. Kdo vás někam posunul?

Určitě Zdeněk Borovec, který mi psal překrásné texty. Kamarádili jsme se, navštěvovali. Pro mě to byl člověk s ohromným přehledem, s nádhernou invencí a velkým srdcem. Také Marie Marková a Jan Bouška – od nich jsou kostýmy, výtvarné elementy a vlastně celkový image jak můj, tak i 4TETu.

A kdo vás přivedl k big beatu, k rocku?

Borek Kadlec, spolužák, který hrál výtečně na piano a klarinet. Domluvili jsme se, že založíme orchestr. Nepodařilo se nám to. Borek pak sehnal nějakou nahrávku, která mě okamžitě nadchla. Rozhodli jsme se, že se dáme dohromady a budeme hrát tenhle druh muziky. Vznik kapely mi hodně pomohl,

protože jinak bych se asi nestal zpěvákem. Býval jsem trémista a spíš takový stydlín. S kapelou jsem nebyl na jevišti sám a to mi dodávalo odvalu. Dali jsme si jméno Mickey a hráli na různých tancovačkách, teprve pak vznikli Rebels. Samozřejmě tahle muzika byla tenkrát naprostá bomba, bylo to nádherné období.

Nějakou dobu jste taky hrál s Olympikem, proč jste vlastně skončil s big beatem?

V období po invazi sovětských vojsk jsme s Rebely jezdili ven. Hrál jsem na basu a dělali jsme trochu jinou muziku. Jenže pak to najednou začalo stagnovat, neměli jsme, kde hrát a taky co. Nesmělo se zpívat anglicky. Možná na to měla vliv i má manželka. Ženy, které milujeme, s námi vždycky umějí trochu manipulovat.

Pokud jen trochu...

Když si to člověk uvědomuje, je to dobré. Dostal jsem nabídku od Olympiku, ale

JIŘÍ KORN
1949*

Zpěvák, tanečník, herec. Začínal koncem šedesátých let v kapelách Mickey a Rebels, působil i v Olympiku. V dalších letech se prosadil jako zpěvák středního proudu. Proslul zejména působivými pohybovými či tanečními kreacemi. Účinkoval v několika filmech a v posledních letech patří k největším hvězdám českého muzikálu. Svě všestranné nadání předvedl na jevišti v dramatu Služky a dosud ho předvádí i ve zcela jiném oboru – na kulečnických stolech. Jeho nejaktuálnějším projektem je vokální seskupení 4TET.

předtím jsem s Frantou Čechem dělal takové experimentální pop songy v Semaforu.

Vás nikdy nenapadlo skládat muziku nebo texty?

Muziku jsme skládal, ale nebylo toho moc. Brzy jsem pochopil, že tudy cesta nevede. A když člověk chce něco opravdu dělat, musí na to mít čas. A já se začal zabývat jinými věcmi – tancováním, stepoval jsem... Hodně jsem jezdil do Německa a skládání i big beat jsem opustil.

Vraťme se ještě k lidem.

Určitě mě posunul také pan Vobruba, se kterým jsem natočil desku, a pan Hybš. S jeho kapelou jsem jistou dobu jezdil. Jednou se mě zeptal, jestli umím jódlvat, a já řekl, že asi ne. Ale pak jsem si vymyslel v autě „své“ jódly a on na ně napsal písničku. To bylo období, kdy jsem se hledal a nebyl jsem si ničím jistý.

Jak vám vyhovovalo zpívat pop s velkými orchestry?

Když stojíte na jevišti a za vámi hraje velká kapela, je to úžasný zážitek. Síla bandu je prostě znát. Líbilo se mi to, ale taky to trvalo jen určitou dobu. Velká kapela zabírá skoro celé jeviště a na tanec pak není dost místa. Musel jsem jít jinou cestou. Oslovoval jsem skladatele a hledal něco, co by mi vyhovovalo. Michael Kocáb mi napsal převratnou

píseň Karel nese asi čaj, to byla skvělá volba. A tím jsem začal s breakem. Seznámil jsem se s klukama, kteří dělali gymnastiku, a chodil s nimi trénovat.

Breaku se věnovali podstatně mladší. Co vy jako pětatřicátník mezi nimi?

Když jsem poprvé viděl break na videu, byl jsem úplně nadšený. Říkal jsem si – jak tohle dělají? Skákání salt není žádná legrace, člověk se to musí opravdu naučit. A zase je to o lidech kolem vás. Když vás break učí někdo, kdo nemá svědomí a zkušenosti, a vlastně ani neví, že se můžete vážně zranit, jste horkým adeptem na sádrový obvaz. Já měl kliku, že kluci mě učili doslova od základů – od kotrmelců. Nejdřív mi nekonečným posilováním zpevnili tělo, prý jsem byl jak bláto. Teprve pak mě připustili k ochutnávkám akrobacie. Po ročním zkoušení jsme připravili vystoupení a několik let jsme úspěšně vystupovali u nás i v zahraničí. Byla to strašná, každodenní dřina, pořád mě něco bolelo, ale nakonec si tělo zvyklo a je fakt, že dodnes z toho těžím.

Proč jste se vlastně nedržel jako většina zpěváků jen své parkety?

Myslíte toho elegána? Právě v Německu mě hodně znali s hůlkou a kloboukem, a když jsem přišel s breakem, trochu je to zaskočilo. Jenže já si nedal říct. V podstatě mi bylo jedno, jestli budu v televizi. S breakem jsme

hodně jezdili po představeních a vždycky měli veliký úspěch. A to bylo pro mě to nejdůležitější.

Ale proč jste nezůstal „jen“ zpěvákem? Na uživení se by to stačilo, ne?

Možná to zaviniily hudební filmy, které jsem už odmalička sledoval a měl je rád. Když jsem v kině viděl Zpívání v dešti s Genem Kellym, byl jsem nadšený a měl chuť tancovat. A tak jsem si říkal, že zpívat dovedu, ale že by možná bylo dobré ještě k tomu něco přidat. A pak se to rozrostlo a začal jsem ke své profesi vymýšlet další věci. Ne vždycky se to podařilo.

Například kdy?

Začal jsem se, už v poměrně pozdním věku, učit krasobruslit. Ne že bych předtím neuměl jezdit na bruslích, jenže krasobruslení je něco naprosto jiného. Chtěli jsme vytvořit televizní show na ledě, trénoval jsem skoro rok. Jenže jsem zjistil, že to nezvládnou, a nepomohly mi ani brusle od Ondřeje Nepely... Krasobruslení člověk musí dělat odmalinka. Nakonec jsem to vzdal. Ale pohybu, tancování bych se vzdát nechtěl. Mám pocit, že až se nebudu moct hýbat, budu mrtvý muž. Zabije mě to.

SAHM

Sklenice pro značkové nápoje

**SÍLA ÚSPĚCHU SPOČÍVÁ
V KVALITNÍM DESIGNU A LAHODNÉM NÁPOJI**

Sladovna Bernard v Rajhradě, výrobce tradičního humnového sladu, zvýšila svůj roční obrat z 61 milionů na 76,4 milionu korun. V tomto provozu pracuje 25 lidí.

Pivovar vyvezl v březnu první dodávku nealkoholického piva Bernard s čistou hlavou Jantar do Velké Británie. Vývoz piva pod obchodní značkou BERNARD FREE AMBER se uskutečňuje díky výhře v soutěži Tesco Drink Awards. Po Speciálním černém pivu Bernard s přísadou jemných pivovarských kvasnic je to už náš druhý produkt, který v této mezinárodní degustační soutěži uspěl. V Británii jsme nyní v nabídce řetězce, který vlastní 1 400 supermarketů.

Výstav Rodinného pivovaru Bernard loni stoupl o pětinu – na rekordních 188 tisíc hektolitrů. Roční tržby za pivo díky rostoucímu prodeji přesáhly 328 milionů, zatímco v roce 2007 to bylo 251 milionů korun. Pivovaru se dařilo v tuzemsku i za hranicemi. Export se na loňském výstavu podílel více než 12 procenty. Objem vyvezeného piva meziročně stoupl téměř o 29 procent – na 23,3 tisíc hektolitrů; z toho více než polovina směřovala na Slovensko. Naše pivo ale mohli ochutnat zákazníci i v řadě dalších zemí, například v Rusku, Švédsku, Německu nebo ve Velké Británii. Celkový obrat pivovaru, který loni zaměstnával 120 lidí, meziročně stoupl o čtvrtinu – na 350,6 milionu korun. Do dalšího rozvoje podniku jsme v roce 2008 investovali 52 milionů korun, z toho za nové stroje a zařízení jsme vydali 40 milionů.

**Chtěla bych,
aby mé obrazy pomáhaly**

Vždycky se mi líbily staré ruské ikony na dřevěných deskách. Já maluji na dubové. Kromě jiného mi taky vyhovuje, že obrazy se tak obejdou bez ráků. Ráky prostě nemám ráda. Dlouho jsem hledala, jak vlastně chci malovat a co, vhodné motivy, byla to dřina. Chtěla jsem, aby byly mé obrazy pozitivní, nebo dokonce veselé, a to se člověk snadno může dostat na hranici kýče. Svým oblíbeným andělům někdy přidávám šaškovské čepice a velké klaunské boty. Měli by lidem pomáhat a uzdravovat je. Líbí se mi třeba představa, že pod mým obrázkem usíná malé dítě.

Ráda se ale podívám také na moderní díla, kde tečou proudy krve, kde se povalují lebky, vyhřezlá střeva a... Jde z nich až strach. Takové obrazy sice odrážejí některé stinné stránky našich životů, ale kdo si je pověsí do bytu? Kdo s nimi může žít?

Kromě andělů a občas i krajin maluji také reálné portréty podle skutečných lidí. Vždycky se ale snažím dodat jejich tvářím jakýsi magický výraz, zachytit, nebo i přidat něco zajímavého, zvláštního, co obraz odlišuje od fotografie.

Kdybych tvrdila, že nemám žádné ambice, byla by to lež, ale nerada organizuju výstavy, nenávídím vernisáže a takové to někdy i neupřimné poklepávání po ramenech. Nejvíc mě těší, když si můj obraz někdo koupí. Z hlediska mého vnitřního pocitu to není o penězích, ale dokazuje mi to, že se lidem mé obrazy líbí, jinak by si je nekupovali. Absolutní spokojenost přichází ve chvíli, když mi někdo řekne, že mu můj obrázek dodal sílu a odvahu poprat se třeba s nemocí. Stává se to.

Jen malováním bych se určitě nechtěla žít, i když jsem to jeden rok zkoušela. Chyběl by mi každodenní kontakt s lidmi. Hlavně by mi opravdu scházela práce s dětmi, které mě hodně inspirují. Jejich kresby nejsou nabubřelé a vykalkulované, na nic si nehrají, jsou přirozené a často i velmi krásné.

x

IVETA ČÍHALOVÁ
1966*

Vystudovala střední pedagogickou školu a nyní pracuje jako učitelka němčiny a výtvarné výchovy. Své pozitivně laděné obrazy vystavovala v Humpolci, v Jihlavě a v Praze, kde nyní žije. Ze světových malířů má ráda Joana Miróa, Egona Schieleho a Viktora Vasarelyho.

text Zdeněk Jizera Vonásek
ilustrace Luděk Bárta

povídka

Na svatbě v Moulin Rouge

Toho říjnového dne se podruhé vdávala korpulentní produkční animované tvorby někdejší Československé televize. Také jsem byl na tu sobotu se svou ženou Jankou přizván, přestože se vědělo, že se rozcházíme. Možná novomanžele to strašné riziko precedentu rajcovalo.

Nevím.

Vešli jsme jim na střeše vypůjčeného trabanta jako dar starožitný dětský kočárek – korbička z proutí na vysokých kolech, rok výroby 1891. Dovedete si to představit, že? Sběratelé nám tenkrát za ten křáp nabízeli patnáct tisíc. Za ty peníze jsme si toho vypůjčeného trabanta mohli koupit, kdybychom se společně už dál nehodlali obohacovat. Starožitníci nabízeli ještě o něco víc.

Raději ale sto let starý kočárek věnuju novomanželům, než abych ho prodal starožitníkům, z jejichž peněz bych pak polovinu musel dát Jance.

Byl to poněkud ironický dárek z naší strany, uvážíme-li, že svatebnímu páru bylo dohromady hodně přes osmdesát a že jsme jim tím podsouvali ambice, kterých jsme se sami dobrovolně zřekli kvůli obdobným zážitkům v docela cizích postelích. Ne, nebyli jsme na tom o nic lépe. Zejména já ne.

Dole u Berounky přijali náš dar před stodolou, která tu zbyla z dávno zbořeného mlýna a kterému se tady v kraji říkalo Růžový, protože prý býval v těch starých časech hustě obrostlý křovím šípkových růží. Tvářili se při tom, že je to opravdu sranda.

Velkoryse a se zdoluhavým zápalem pak, jako by se nám i ostatním svatebčanům chtěli pomstít, popisovali, jak stodolu během krátkého času přebudují na své nové hnízdo a co to bude stát.

„A ze vzácného historického kočárku uděláme pojízdné arboretum. Tak,“ řekla nevěsta tvrdě na závěr. Ženicha držela pevně za ruku a zářily jí oči.

Snad jako odměnu za ten dar hodila líbezně okem i ke mně. To mi vzalo dech. Tedy to, jak málo místa chtěli novomanžele rezervovat květinám.

Stál jsem stranou a opíral jsem se o křídlo otevřených vrat. Pant, usazený dole u paty pilíře do kamene, vrzal. Nade mnou

se houpal pavuzník se smyčkou na konci, snad tu zapomenutý dávno vyhnaným hospodářem. Vedle skoby s provazem byla přibitá zrezlá podkova.

Rozhlédl jsem se po zbytcích někdejšího mlýna. Bylo zřejmé, že podkova moc štěstí do těchto míst nikomu nepřinesla.

Sem tam vysmejčený interiér stodoly – byli jsme přece u filmařů – byl profesionálními výtvarníky u příležitosti svatební hostiny vyzdobený nedomrlými zdravicemi šťastnému páru. Kdesi v krovu bzučela včelka Mája. Pár probudivších se sov na ni vztekle doráželo. V koutě mlatu na hrábích a vidlích byly napíchnuty figurky z papírových večerníčků, tehdy ještě černobílé produkce. Aldar létal na kouzelném koberci od perny k perně na silonové niti a bílý koníček Argo netancoval v manéži cirkusu, ale uprostřed mlatu mezi stoly s kalorickými bombami.

Zprvu jsme ho opatrně a s úctou překračovali. Animátoři, také tu kdesi hodující, nám za to zatleskali, ale později se i na nás mračili.

Mistři per a štětců z televizního domu v Jindřišské se snažili být avantgardně humorní ve stylu Semaforu a Divadla Na zábradlí, do jejichž zákulisí se sami nikdy nedostali, a tak se teď (a tady na venkově) oháněli alespoň jejich proslulostí. Ale ach, kde jejich sláva? Seděli skromně v ústraní, podepisovali se hostům na ubrousky přizdobené propleteným prsteny a statečně pařili, jsouce si vědomi, že nad ně není. S přibývajícím alkoholem v krvi svou skromnost ztráceli.

Před venkovany byli chráněni humornými replikami svých diplomů zasloužilých a nejzasloužilějších. V rázu těch let, přirozeně.

Tady na stěnách stodoly připomenuli pod gratulacemi sami sebe s nadhledem jim stále vlastním – laureát státní pěny prvního stupně, nositel vyznamenání Rudý průjem, dlouhodobý a neúnavný prcovník Úředního výboru, FiDr. Vinca Valerij Silberstein... a tak dál a tak dál.

Odvážné, velmi odvážné, řekl by ironicky pan W., kdyby to tady viděl a kdyby v té době ještě žil. A možná, že by nabídl

i svou verzi. Janka, obvykle v podobných situacích až bázlivě zdrženlivá, řekla, že jsou to všichni idioti. Pak se obrátila na mne, jako bych mezi ně patřil, a dodala: „A na tom trvám.“

Měla pravdu. Každé jejich napsané slovo a každá předstíraně nadšená čára byly už dávno přeorány tuctovou každodenní machou. I tady ve stodole.

„A krom toho jsou tvrdohlavě profláklí,“ řekla ještě sama k sobě nahlas, jak byla v ajfru po druhém aperitivu, který vypila za mě. A koplá honem do sebe ještě čísi další.

Soudružka produkční (ročník nikdy dost nevyfiknutého básníka Pavla Kohouta) byla usměvavě vlídná, pyšná na manželka a já přemýšlel, jak to s ní ten štíhlý kameraman bude dělat. Jak jí asi tady převálcuje? Jako pes na seně? Nebo už to dávno někde ve vypůjčeném bytě secvičili? A bylo také vysmeženo? A co při tom bylo natřeno na růžovo?

On měl v této chvíli na sobě světle šedý decentní oblek, k jeho křehké postavě slušivý, neurážející ani chudého, ani bohatého proletáře. Na pravém rameni saka byly patrně oblýskané otlaky od kamery, kterou tento muž už desátým rokem normalizačně vláčel za redakci zpravodajství před ledaskterou oficiální delegací, od té brežněvovské až po tu strejcovskou z Mongolska. Také proto se tady na východ od srdce Evropy až po Moskvu znal kde s kým, včetně vzácnějších i velmi drahých koček.

Nevěstinka (jak už řečeno udýchané korpulentní) neměla na svém dokonalém modelu žádných pracovních otlaků. A bochníkové obláčky, jistě jí dány do ko-

lébky už v genech i do vagíny, a pak stále navyšovány následnou žravostí v cukrárnách na hlavních třídách pražských, se marně snažila zakrýt už odspodu hladkou spodničkou a svrchu křiklavě letní textilií, i když se rapidně blížil podzim a na dezénu v souladu s dobou by po pravdě mělo být zakomponováno spíš opadávající listí, ne? Co říkáte? Takto, proti směru pádicího času, se tam drala do kopců a do podolí jejího těla jarní flóra násilně přetištěná na několika významných místech žhavým létem. Poněkud frivolně držela v rukou na klíně slamák se širokou krempou – naštěstí bez okapů, zato s nepřehlédnutelným věnečkem skromně malým, v šajnu slunce se tam krotícím jako klubko neškodných užovek pocákané oranžovorůžovým remalem.

Ano, ano, tím sytým remalem, kterým byly natřené trámy ve stodole, snad na znamení víry, že se už konečně blíží časy stejně okolorovaných. A neohraničeného rozkrádání. Ke všemu však bylo ještě velmi daleko. A tak věci, lidé a události měli tenkrát dočista jiný význam než dnes, ať už se kdokoliv z nás zdál být kýmkoliv.

Kterého blba z Barrandova napadlo natřít tak křiklavou barvou úctyhodné trámy staré stodoly? Laureáta doktora Drtiče? Ještě že nedůslední natěrači až tak moc nevymetli seno a slámu, a tak uschle růžové klasy teď visely dolů jako zapomenutá křiklavě barevná pavučina z nějakého koprodukčního velefilmu Juraje Jakubiska.

Něco takového, jako byla tato svatba, jsem ovšem ve svém novém uspořádání neplánoval. Moje prostředky byly více než

omezené a jako vždy jsem se zbláznil jen do naprosté a bezbřehé lásky především. Samozřejmě nezodpovědně a bez nemovitostí a jen s několika bezcennými korunami v kapse. A s koulemi mezi nohama, se kterými si ona, profesorka, (a s ním) tak ráda recipročně hrála, když jsme dočerpali intelektuální zásoby i maloměstské drby. Včetně těch o nás.

Věděl jsem, že nepovolím-li, nastane boj s bejvalkou Jankou o každou lžící a o každou tkaničku v botě. A také o každé dítě.

To mi vyčítali všichni.

Když ne jinak, tak alespoň svými uhýbajícími pohledy.

Všichni kromě profesorky. Ta byla naopak schopná kvůli mně utéct ze sborovny uprostřed právě probíhající konference, svolané na počest Velikého října. Čehož jsem si náležitě považoval.

Nedala se čekat naděje na nějaké lepší příští, i když právě z těchto důvodů seděl v tom čase Magor už podruhé v base jako jediný, kdo jasně formuloval pravý stav věcí. Všichni ostatní byli političti břídilové, ne-li impotenti.

Tady v Moulin Rouge ho ovšem neznala živá duše.

Cítil jsem se podivuhodně šťastným.

Jen zodpovědnost, ta moje až pedantská a zatracená a zkurvená zodpovědnost, byla najednou mým černým svědomím, které jsem marně odháněl i prudkými kopanci, jako bych chtěl setřást z těla jedovatého škorpiona.

Jestli se tak cítila i profesorka, to byste se museli zeptat jí. Ale dnes – po tolika letech a po tom všem – to už sotva půjde.

Má dřevěný krucifix opálený ohněm, aby déle snášel to povětrí tam na jednom jasanu v aleji u řeky, do něhož to napálila trabantem, kterého jsme si posléze přece jen za těch patnáct tisíc pořídili.

Štěstí si uvědomujeme málokdy. Vlastně vůbec.

Leda, když je pozdě.

Až po nárazu.

V tom dopoledni jsem svoji ještěženu Janku upozornil, že musím k večeru zmizet kvůli nejednoduchým povinnostem. „Ty tvoje povinnosti! Že už by byly nejednoduché? A od kdy, prosím tě?“ řekla a dívala se mi do rozkroku. Mračila se a hrozila skandálem. Ten by jistě udělala i tady na svatbě. Byla přece v ajfru.

Propírat privátní trable na veřejnosti by mně moc vadilo a na svatbě zvlášť.

Ale nezúčastnil bych se.

Neuměl jsem tenkrát Jance říct, kam že to vlastně musím odejít a proč. Ale vím, byl to hořký, velmi hořký večer tenkrát.

Když jsem pak v pozdním odpoledni přece jen mizel, nevěsta už seděla – vysazená tam za pomoci mnoha žebříků juchajícími hosty – na růžovém povalu na patře stodoly, klátila nateklými nohama vyzutými z tlačicích lodiček a brčkem vypouštěla dolů na zdevastované stoly a mezi zmagořené hosty mýdlové bublinky, jako by jimi hodlala sdělit, co jsou pro ni peníze a že to je ona, kdo to platí. Některé ty bublinky se

kupodivu na růžovém seně zachytily. Nevěsty si nikdo nevyšimá, ani ženich ne.

Měl v té chvíli slastně zavřené oči. Muzikanti ho uložili do budoucího arboreta na vysokých kolech (rok výroby 1891) a s troškou černého humoru ho obložili několika povadlymi kousky ze svatební kytice.

Uspat houpáním se ho chystala asi osmiletá družička s velikou mašlí na prdelce a s očima upřenými obdivně na jeho poklopec, v němž dováděla ženichova osiřelá ruka.

Bubeník třískal marně do prokopnutého vaška. Ten ohluchl.

A u křaplavého piána, dovezeného sem do stodoly bůhvíodkud, seděla Janka, moje žena, ale současně blondatá zpěvačka a tanečnice Jean Avril z Moulin Rouge, co sympaticky připilým hlasem zpívala prastarý valčík z filmu o francouzském malíři Henri de Toulouse-Lautrekovi.

Nic není škaredějšího než ožralá žena.

Zbylé družičky se pokoušely dostat do rytmu a kupodivu dařilo se jim. Kluci mezi nimi čekali do rajčat, která kdosi smetl se stolu i s ošatkou. Krev z nich stříkala, nikdo ale nedbal. Bílý koníček Argo skončil ušlapán a kouzelný koberec s Aldarem utrhl opilý svat i se silonem a jím teď, k údivu přihlízejících, porcoval zarudlý meloun jako houskový knedlík před nedělním obědem.

A Janka zpívala a zpívala. Vždyť to byl její text. Veřejnost ho však už sotva znala. Po nějakých těch panácích jí to moc nešlo. Breptala a některá slova komolila a snad něco i zapoměla, rýmy se jí pletly, verše přehazovala jako klaun, kterému při žonglování padají kužele na zem: „Znám kouzelný kraj/ Kde pták lidsky zpívá/ Já znám jednu báj/ Zavři víčka a sni/... Čím víc mě máš rád/ Tím víc jsi mi slastí/... Kdybych směl do té země jít/ A zářný mys obeplout/ A v seně spát a ze studánky pít/ Ach, nesni, nepřekonáš proud.../ Ten ráj zmizel nám/ I mlýn v řece mládí/...“

Překroucený ráj. Hodně překroucený.

Doprdele, tak strašně moc překroucený.

Na vratech stodoly se skřípavě vozily sem a tam děti, které přišly na čumendu z nedaleké vísky. Ženichovy hrátky jim unikaly.

A když jsem se vypařil, v Chlumu nahore nad Beroukou zvonili klekání.

„Za-vři víc-ka a pluj, za-vři víc-ka a pluj...“ slyšel jsem ještě Janku opakovat stále dokola z Moulin Rouge.

Pak hlasitě a smutně do začatého ticha klaplo víko piána, jako by někde nešetrně zabouchli rakev. Z větve žloutnoucí olše odstartoval párek hrdliček. Přidal jsem do kroku a myslel na profesorku. A na to, co s tím vším asi udělám já...
x

Po výměně řídicího systému na varně jsme dosáhli plné automatizace technologických procesů při vaření piva, takže v budoucnu můžeme zvýšit počet uvařených várek za jeden den a dále standardizovat kvalitativní parametry mladiny.

V letošním roce jsme rozšířili kvasné kapacity pivovaru o 50 procent, což nám v budoucnu umožní bezproblémový nárůst výstavu až na 300 tisíc hektolitrů. Rozšíření kvasné a ležácké kapacity přišlo v letech 2007 až 2009 celkem na 76 milionů korun.

Z důvodů snížení energetické náročnosti a zlepšení sanitace mladinové pánve byl na varně instalován interní vařák. V letošním roce zrealizujeme další úsporné opatření – instalaci kondenzátoru brýdových par z mladinové pánve. Získané teplo bude zpětně použito pro ohřev sladiny před chmelováním.

Vzhledem k nárůstu výroby se zvýšily požadavky na výrobu stlačeného vzduchu, proto již v dubnu pivovar připravuje výměnu centrálního kompresoru, který zajistí dostatek stlačeného vzduchu pro výrobní proces, především pro stáčecí linky lahví a KEG sudů.

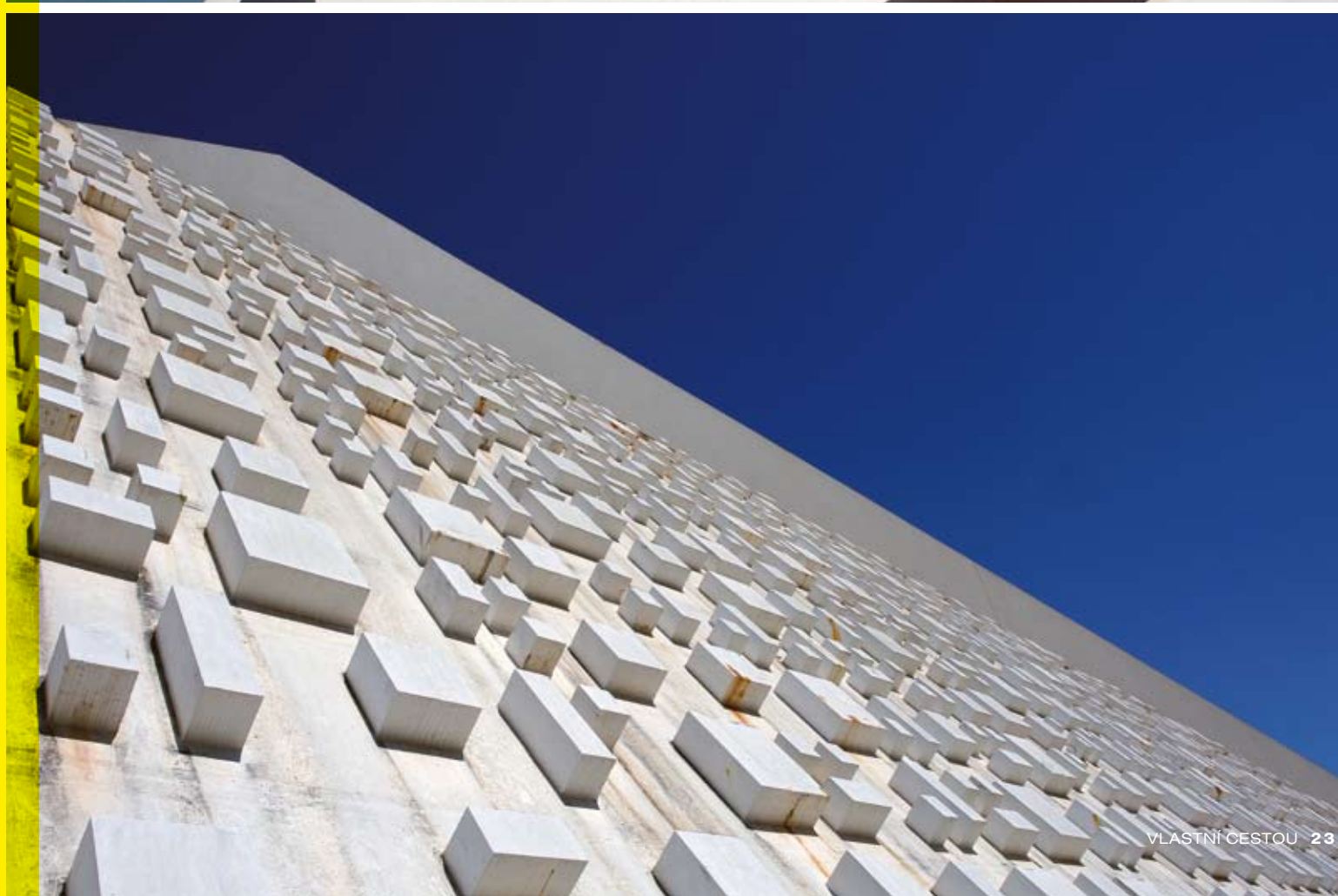
Originální osvěžující nealkoholický nápoj Bernard s čistou hlavou Švestka vyrábíme z nejkvalitnějších surovin – ječného sladu, nejlepších odrůd chmele, čisté pramenité vody z Vysočiny a prvotřídní švestkové šťávy a vůně. Švestku považujeme za ojedinělý nápoj na českém trhu, výjimečný ve své chuti a vůni, s mírnou hořkostí podněcující k dalšímu napití.

HUMPK
Odetěhova l se do Humpolce

Brasilia

Ať je to, jak chce,
nikdo nemůže říct,
že takové město –
nebo jemu
podobné –
už někde viděl.

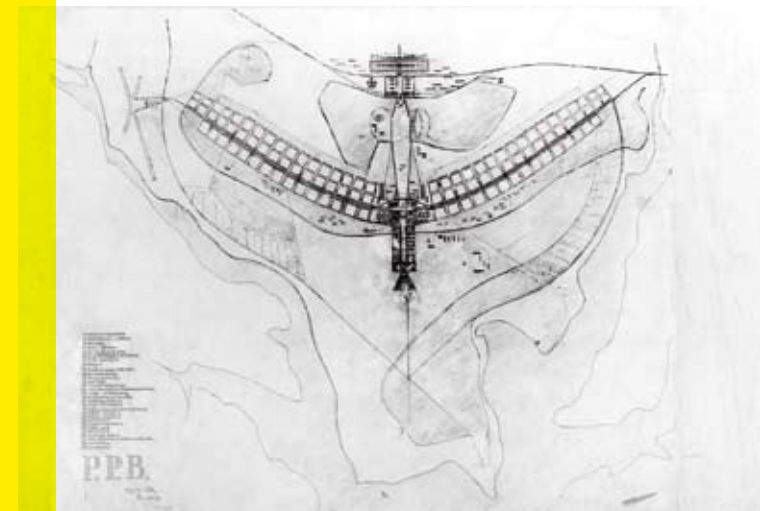
Oscar Niemeyer / květen 2006

Ve svých pamětech slavný brazilský architekt Oscar Niemeyer: „Nikdy mě nepřitahoval pravý úhel, ale fascinovaly mě volné a smyslné křivky, které jsem od malička vidal všude kolem sebe, ať už v horách své země, v klikatícím se toku řek, ve vlnách oceánu nebo na těle milované ženy.“ Tohle vyznání a především záštita tehdejšího brazilského prezidenta Juscelina Kubitscheka stály u zrodu největšího architektonického dobrodružství dvacátého století – budování Brasílie. Když byl Juscelino Kubitschek v roce 1955 zvolen prezidentem, chtěl vytvořit nové hlavní město, které by vystřídalo Rio de Janeiro. To, co by normálně trvalo půl století, si umínil dokončit za pět let. Niemeyerovým úkolem bylo navrhnout koncepci města, které mělo vzniknout na „zelené louce“, ale i budovy národního shromáždění, ministerstev a soudu, prezidentský palác a také katedrálu, muzea, divadlo, bytové domy. Svými stavbami Niemeyer, který se narodil v roce 1907, vrátil do architektury ušlechtilá sloupoví a oblouky, které ačkoliv jsou z betonu, svou křehkostí a vzdušností berou dech. V Brasílii nic není překombinované, přepřákané, vše se zdá v ideálních proporcích. Její bělostné budovy předběhly čas a stále oslňují svou tvarovou nevidaností. I proto byla zařazena na seznam světového dědictví UNESCO jako nejvýznamnější urbanistický a architektonický komplex dvacátého století.

x

Oscar Niemeyer 1907*

Světově významný architekt se narodil v Rio de Janeiro. Má za sebou neuvěřitelných více než sedmdesát let tvorby. Projektoval řadu staveb především v Latinské Americe (kromě svého životního díla Brasílie např. muzea moderního umění v rodné zemi a ve Venezuele) a také v Evropě (pařížské ústředí svého času velmi vlivných francouzských komunistů...). Je autorem newyorského sídla OSN a pracovně „nakoukl“ i do Alžíru a Libanonu. Koncem padesátých let minulého století se vehementně postavil (podobně jako jiný slavný architekt Le Corbusier) proti tehdy zcela převažujícímu pravouhému stylu a razil ideál křivky. Svůj odpor k rovným liniím nikdy nezměnil. Výstavy jeho projektů i realizací viděly kromě jiných měst Benátky, New York i Paříž, kde trávil léta svého exilu. V roce 1988 získal prestižní Pritzkerovu cenu, která je v architektuře jakousi obdobou Nobelovy ceny. Obdržel však i dnes už neexistující Leninovu cenu míru. Oscar Niemeyer se jako člověk výrazně levicového smýšlení (dlouhá léta byl členem komunistické strany) angažoval politicky a bývá označován za humanistu a bojovníka za lepší svět.

x

Sedm návyků skutečně efektivních lidí

Vědět jak:
Být úspěšný!
Vědět si rady v každé situaci!
Předcházet problémům!
Dokázat to!
Přesvědčit ostatní!
Rozumět si se svou rodinou!
Být šťastný!

Sedm úplně jednoduchých vět, nebo spíš přání (samozřejmě by jich každý dokázal vymyslet ještě mnohem víc) – kdo by si je nechtěl splnit? Jenže to už tak jednoduché není. Řečeno poněkud jiným jazykem: dlouhou řadu let se nejrůznější odborníci snaží najít způsob, jak by se měl člověk zdokonalovat, aby se stal harmonickou, cílevědomou a integrovanou osobností a zároveň dosáhl všech svých životních cílů. Kniha a seminář „7 návyků skutečně efektivních osobností“ přináší ucelený systém uvážování, chování i jednání, a pokud člověk chce tenhle systém pochopit a opravdu se jím řídit, získá recept nebo jakési vodítko, jak se zachovat v nejrůznějších situacích a stále směřovat k vytčenému cíli. Nejde zde přitom o povrchní techniky chování a pouhou formu, ale o skutečnou změnu, která vychází zevnitř osobnosti.

Profesor Covey svou knížku nepsal jen pro úzce vymezenou skupinu, naopak. Přesto možná nejvíc si z ní můžou odnést manažeři, lidé v řídicích funkcích, kteří musejí být samostatní a výkonní, zároveň je nutné, aby uměli jednat s lidmi, aby své okolí dokázali správně motivovat. „Sedm návyků“ lze ovšem stejně tak dobře uplatnit i v osobním a rodinném životě, protože mají univerzální platnost. Být aktivní, zvládat své prostředí a nenechat se ovládnout jím, od samého začátku myslet na cíl, to hlavní dát na první místo, nejdřív pochopit ostatní a teprve pak se snažit, aby ostatní pochopili mě..., to jsou jen některé a velmi zjednodušeně popsané návyky.

Člověku po jejich přečtení přijdou logické, rozumné, někomu dokonce samozřejmé. Ale opravdu je používá, řídí se jimi? Nechybí mu právě ten ucelený systém, kdy nad spoustou věcí už vlastně ani nemusí přemýšlet, protože je má zažité, a na ostatní se tak lépe soustředí? Stephen Covey je přesvědčený, že když si někdo jeho „sedm návyků“ opravdu osvojí, má všechny předpoklady dosáhnout svých osobních a profesních cílů. Zvlášť pokud nezapomene na sedmý návyk (dramaticky nazvaný ostřete pilu), který by ho měl vést k tomu, aby neustále zlepšoval všechno, čeho už dosáhl, a dokázal také odpočívat. x

Stephen R. Covey
1932*

Vystudoval Harvardovu univerzitu a poté se zabýval pedagogickou a výzkumnou prací. Mezinárodně uznávaný odborník se už dlouhá léta věnuje mezilidským vztahům, a to jak profesním, tak rodinným. Je autorem řady knih, z nichž dosud nejúspěšnější byly: 7 návyků skutečně efektivních lidí a 7 návyků šťastné rodiny.

Miroslav Jelínek

ochodní ředitel ZENZA Znojmo, a. s.

S řadou informací získaných na semináři se každý z nás denně setkává a podvědomě se jimi v kontaktu s kolegy i zákazníky řídí. Přesto kvůli řešení naléhavých úkolů porušuje důležité postupy v pracovním i osobním životě. Tím snižuje efektivitu své práce a často posouvá dosažení stanovených cílů. Můžeme začít se zásadou „Dnes začnu jinak“, protože uplynul den, týden a my jsme sice přeházeli hromadu písku a drobných kamenů, ale jeden, dva, tři hlavní balvany nám pořád leží v cestě.

František Mika

prezident ČSRLZ
(Česká společnost pro rozvoj lidských zdrojů)

„Trávník musí být zelený a čistý“ je pro mne symbolická věta už od roku 1993, kdy se mi dostala do ruky Coveyho kniha. Zpočátku jsem se na ni díval s nedůvěrou, výrazný nápis „The International Bestseller“ na obalu vzbuzoval dojem, že se jedná o další návod na rychlý úspěch. Ale pak jsem pochopil, že jde spíš o vytrvalostní běh. Věta o trávníku je o tom, jak Covey pomáhal svému sedmi-letému synovi převzít odpovědnost. V duchu myšlenky, že každý z nás má možnost svobodné volby reagovat na podněty a převzít odpovědnost za vše, co činí.

Zoltán Demján

lektor společnosti FranklinCovey

S knihou Sedm návykov pre úspešný a harmonický život som sa stretol ako mladý personalista. Bolo to presne to, čo už dlhé roky v sebe cítim a konečne to niekto pomenoval a dal tomu hlavu a päť. Keď som sa stal generálnym riaditeľom, niektorí známi mi hovorili, že som na ľudí príliš „mäkký“. Vďaka Coveymu som však vedel, že vedenie ľudí, ktorých vnímame ako rovnocenné bytosti a snažíme sa im umožniť rozvíjať sa v ich silných stránkach, prináša výsledky. Pokiaľ človek poznáva princípy, podľa ktorých funguje svet a život okolo nás, stotožní sa s nimi a svoje konanie im prispôbi, môže žiť úžasne plnohodnotný život. V časoch „krízy“, ktorú teraz prežívame, si uvedomujem, že práve hodnoty založené na princípoch sú riešením. Súčasná kríza určite nieje krízou ani hospodárskou, ani ekonomickou a tobôž nie finančnou. Je to kríza duchovná alebo kto si s tým slovom nevie nič počať, tak krízou hodnôt. Umelé vytváranie spotreby a plytvanie zdrojmi nie je možné napraviť ekonomickými opatreniami. Tu pomôže len návrat k hodnotám založeným na princípoch alebo keď chcete, tak začatie používania zdravého sedliackeho rozumu.

Tomáš Grec

oblastní ředitel OVB Allfinanz

Pro mě znamená „7 návyků“ cestu životem. Hledání a nalézání vnitřní harmonie a naplnění rolí, které zastávám. Poznání, které jsem učinil, je snaha o nalezení rovnováhy mezi pracovním, osobním a rodinným životem a pochopení, že jedno bez druhého nejenže nemůže fungovat, ale že tyto tři složky mají být v rovnováze a harmonii a teprve potom je možné dosahovat dlouhodobě vynikajících výsledků. Také jsem začal chápat, že pokud si budeme vážit jeden druhého, respektovat se a těžit z odlišnosti, můžeme zažít synergií a produktivitu násobit.

David Sventek

ředitel Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko

Covey má dar najít podstatu věcí a dějů a srozumitelně je popsat a seřadit. Měl jsem štěstí, že jsem si jeho knihu přečetl v době, kdy jsem přemýšlel o svém životním poslání a rolích, které zastávám. Víra v principy, jež udržují řád věcí, a chování v souladu s nimi mi dává jistotu v rozhodování. Uvědomění si toho, co je opravdu důležité, mi dává rovnováhu, z níž plyne radost ze života, ze společně stráveného času s rodinou a přáteli i ze spolupráce s kolegy.

Igor Ličko

generální ředitel MASPEX Czech

Kniha Sedm návyků mě dostala. Oslovila mě zejména tím, že efektivní jednání vyžaduje univerzální principy. Tehdy jsem změnil zaměstnavatele. Velmi se mi líbil druhý návyk – „Začínajte s myšlenkou na koniec“, a tak jsem se rozhodl hned na prvém meetingu s novými kolegy a šéfy odprezentovat svoje osobní krédo. V roce 1996 jsem na kolegy zapůsobil spíše jako mimozemšťan, ale celé roky, které jsem pak ve firmě zůstal, jsem svou vizi aplikoval v denní praxi. Ale tyhle zásady jsme s manželkou úspěšně aplikovali i v naší rodině. Nevěřil jsem, jak může společná tvorba rodinného kréda stmelit děti a rodiče to jednoho skvělého týmu.

Rastislav Jamrich

člen představenstva
ZSE Energia, a. s.

Covey sa snaží dať ucelený koncept na postoj jednotlivca, firmy na zmeny, ktoré prináša dnešný globálny svet. Obzvlášť v čase krízy môže byť jedným z návodov ako odpovedať na dnešné výzvy. Dáva možnosť nájsť riešenia. Je to kniha, ktorá núti čitateľa zamyslieť sa nad tým, čo je pre každého z nás najdôležitejšie, prečo sme tu a ako ten čas využijeme. Dáva jednoduché, ale ťažké otázky, ale odpoveď si musí dať každý z nás.

Zaujaly vás zkušenosti některých manažerů? Přemýšlíte, jaký přínos by 7 návyků a jejich uplatňování při řešení každodenních situací a problémů v osobním i firemním životě mohlo mít pro vás? Kontaktujte společnost FranklinCovey, rádi vám program 7 návyků skutečně efektivních lidí osobně představíme.

kontakt:
vlastnicestou@franklincovey.cz

text Boris Dočekal
foto Markéta Navrátilová

rozhovor

Chování developerů se začíná kultivovat

► říká architekt Michal Šourek

Developeři nemají v Česku zrovna nejlepší pověst. Stížnosti klientů na jejich počínání by vydaly na tlustou knihu. V poslední době se hodně píše o problémech, či dokonce krizi donedávna kvetoucího oboru. Proč se developeři chovají tak, jak se chovají, a opravdu prožívají krizi? Jak to vidí člověk, který je developerem jen na „částečný úvazek“ a žíví ho hlavně něco jiného. Také se zabývá veřejně prospěšnou činností, což by u běžného developera stěží někdo očekával.

Jak se pozná důvěryhodný developer?

Myslím, že se neptáte toho pravého. Jako developer jsem zcela okrajový a navíc atypický, protože se orientujeme především na hodnotu, kterou projektům přidává architektura. A vlastní architektonické činnosti se věnujeme podstatně víc než developmentu. Na druhé straně s developery přicházím do styku. Řeknu svůj soukromý názor. Podle mě je development aplikovaný marketing. Přestože někteří developeři tvrdí, že jim jde o něco jiného, tomu zodpovědnému musí jít především o jedno – o peníze. Má za úkol vydělat je svému vlastníkovi. Někdy i značně neurvalé chování developerů v Česku se nám nemusí líbit, ale vlastně jim to nemůžeme mít za zlé; chovají se tak drsně a agresivně, jak jim to umožní trh.

V jakém smyslu drsně?

Často diskutovaným tématem byly nevyvážené smlouvy, které developeři uzavírají se zájemci. Podepisovali je zájemci? Podepisovali. Tak proč by jim developeři dávali výhodnější smlou-

vy? Donedávna byl vztah developera a zákazníka charakterizovaný sloganem – Naval prachy a vypadni.

Nepovede to časem k tomu, že kvůli špatné pověsti nezíská developer nové zákazníky?

Aby mohla fungovat dobrá pověst, musí vzniknout zkušenost a ta se na českém trhu teprve vytváří. Téměř každý projekt realizuje jiná firma, což z právního hlediska zkušenost jaksi vylučuje. Klienti udělají špatnou zkušenost s firmou XY I, jenže ta, jakmile projekt dokončí, se sama zlikviduje a další projekt už realizuje XY II. Ale za nimi jsou pořád ti stejní majitelé.

Copak neexistují i developeři, kteří působí dlouhodobě?

Existují a mezi nimi jsou právě ti, kteří začali to chování a vztah ke klientům kultivovat. Je rozdíl třeba mezi Metrostavem a no name developerem. Toho sice vlastní významná finanční společnost, ale je v pozadí a devoleperská společnost byla založená právě jen kvůli jednomu či dvěma projektům. Metrostav a někteří další si začali uvědomovat fenomén dobrého jména. Ale tyhle věci chtějí svůj čas. Začaly nastávat až v nedávné minulosti a nastávají a teprve budou nastávat podle zázemí konkrétního developera.

Jak vidíte současnou situaci a nejbližší výhled developmentu? Mluví se o krizi...

Nedávno jsem v autě slyšel, že nějaká americká popová hvězdička, která už má vrchol popularity za sebou, v osmnácti letech píše vlastní životopis. Debaty a úvahy o tom, jestli

tady je krize developmentu, nebo ne, mně připadají jako něco podobného. My máme jakýs takýs trh nemovitostí, ale zdaleka není tak efektivní, jako byl před rokem v rozvinutých ekonomikách. Nějak funguje sedm osm let, a to je krátká doba, abychom mohli říkat, že dřív byla situace na trhu normální – a teď přišel propad. Nebo že normální je to teď a předtím šlo o bublinu. Myslím, že utlumení na českém trhu nových bytových projektů je spíš výkyvem, projevem toho, že trh hledá svá optima. Dalo by se říct, že v minulém roce to bylo trošku přepálené a nyní se to zase trošku uklidnilo. Myslím, že řada účastníků trhu nemovitostí je v dobré kondici; nestačili udělat chyby jako jejich vlastníci na trzích nemovitostí v západní Evropě. I český bankovní sektor je v dobré kondici. Jestliže je teď v poskytování úvěrů opatrný, tak ne z důvodů, že by byl v tísní, ale protože včas dostal varovné signály a zabrzdil.

Stručně řečeno – developeři se dostávají hůř k penězům.

Řeknu to trochu odlehčeně – a proč vám jich je líto? Před chvílí jsme si říkali, jací to jsou darebáci. Prostě donedávna měli zlatý život a postavili kdejakou psí boudu a on ji někdo koupil za pro ně výborné peníze. Teď to holt mají těžký. Večírek skončil.

Je to výhoda, že jako developer realizujete vlastní projekty?

Právě v tom výhoda není. Proces návrhu stavby, technické, finanční a obchodní přípravy její realizace a pak vlastní realizace, a nejen ve smyslu, že se to má postavit, ale i prodát

nebo pronajmout, je záležitost dialogu, často hodně konfliktního. Teď si představte, že já sedím na dvou židlích a moji kolegové to vědí. Nevedou spolu dialog tak efektivně, jako kdyby si nemysleli, že nakonec to bude tak, jak rozhodnu já. Existují i další nevýhody – takový developer nemá problém s tím, že někomu zůstane dlužný. Když jste pod jednou střešou, tak je to o ničem. Ale to je spíš perlička. Jako developeři sice těžíme z toho, že víme, jak se ty věci rodí, že máme možnost lépe usměrňovat proces architektonického návrhu a projektování stavby. Nevýhoda, která s tím souvisí, je pochopení. Developerský proces je tvrdý, a jakmile začnete mít pochopení pro problémy svých dodavatelů, je to začátek konce.

Na čem právě pracujete?

Náš největší připravovaný projekt je Sluničková zahrada – obchodní a rezidenční čtvrť v centru Lysé nad Labem.

Co vás vedlo k tomu, že se zabýváte i veřejně prospěšnou činností?

Často mě napadalo, jak těžké to mají některé děti ve srovnání s podmínkami, které jsem v rodině měl já. Udělat domácí úkol v podmínkách, v nichž žijí, je pro ně výsledkem mimořádné osobní motivace a aktivity. Od toho se odvinula myšlenka dát jim podporu, kterou jim neposkytuje rodina, aby dosáhly vzdělání podle svých přirozených dispozic.

Konkrétně jak?

Mně rodiče pomáhali pozitivní motivací – pochvalou za dobré vysvědčení, ale také negativní, za špatné výsledky mi třeba něco zakázali. Problém těchto dětí je, že v jejich rodinném prostředí nefunguje žádná z těchto motivací. Motivace tedy může být pouze v nich samotných, a samozřejmě pozitivní. Takže co udělat, aby tyhle děti samy pochopily, že je důležité naučit se počty a češtinu. Většina z nich má přirozený talent k tancování, ke zpívání, k různým výtvarným disciplínám, a tak jsme si řekli, že právě to by jim mohlo dodávat motivaci. Přivedlo nás to k myšlence vytvořit výběrové třídy s rozšířenou výukou estetické výchovy, jejímž cílem není vychovávat tanečníky, ale slouží k vytváření motivace, protože využívá něco, v čem tyhle děti jsou schopné dosahovat úspěchů.

Takže – pokud získají motivaci v něčem, co je baví, ta pak funguje i v tom, co je nebaví?

Myslím si to. Na projektu spolupracujeme s konkrétními školami a myslí si to i pedagogové. To je ale jen jeden efekt estetické výchovy. Druhý spočívá v tom, že prostřednictvím tancování je možné děti trochu učit češtinu a třeba i počty.

A funguje to?

Výuka začala v sedmi třídách 1. září 2008. Přesto už máme první pozitivní výsledky podložené srovnávacími testy. Romské děti přijdou do první třídy nepřípravené, zaostávají za svými vrstevníky z majority. Neumějí třeba ani barvy. Ale mentálně zaostalé nejsou, prostě se jim jen nikdo nevěnoval. Bohužel v dnešní škole ten rozdíl přetrvává po celou dobu, nebo se dokonce prohloubí. V jedné ze sedmi tříd, kde se zatím náš projekt realizuje, to děti dohnaly neuvěřitelně rychle – za první půlrok.

Jak se na projektu MSG holding podílí?

Založili jsme obecně prospěšnou společnost Envi a na konci roku 2007 jsme do ní vložili dva miliony a další peníze o rok později. Školy, které přijaly naši myšlenku, musely vypracovat úpravu výukového plánu, práci navíc jsme jim zaplatili. Třídy jsme vybavili pomůckami. Tahle výuka má vyšší náklady, rozdíl doplácíme. Ale doufáme, že už to nezůstane jen na nás. Na začátku nám připadalo nezodpovědné chtít od někoho peníze, dokud nebudeme vědět, jestli je to k něčemu. Teď už si troufáme oslovovat třeba obchodní partnery a psát žádosti o granty. A naše perspektiva je, že když úředníkům ministerstva školství budeme určitou dobu předvádět, že náš projekt funguje, stane se součástí normálních osnov.

x

Ing. arch. MICHAL ŠOUREK
1960*

Vystudoval ČVUT v Praze, Fakultu architektury. Po promoci nastoupil do projektové kanceláře Vodních staveb. V říjnu 1989 se jako architekt osamostatnil a v následujících letech budoval firmy, které dnes tvoří MSG holding, a. s., jehož je ředitelem. Holding se kromě architektury a developmentu věnuje i designu, poradenství a komunikační platformě Stavební fórum. Ing.arch. Šourek je ženatý a má tři děti.

text Boris Dočekal
foto archiv

na křižovatce

Najednou jsem trochu bezradná Irena Obermannová, spisovatelka

Na křižovatce jsem se ocitla právě teď. Obě mé dcery se odstěhovaly a mně se tím hodně změnil život. Dvacet tři let jsem se o ně starala, musela dodržovat určitý režim. Takže jsem ani neměla čas věnovat se třeba psaní tak, jak bych si představovala. Na první pohled se může zdát, že je to ženský problém. Samozřejmě je, ale jde také o problém existencionální. Ve čtyřiceti šesti letech jsem absolutně svobodná. Ocítám se někde, kde se dneska většina lidí ocitá v pětadvaceti. Nemají děti, zatímco já v tom věku už jedno dítě měla. Je pro mě velmi zvláštní, že si najednou prakticky můžu dělat, co chci. Můžu jet, kam chci, vstát, kdy chci... Díky svému povolání bych vlastně ani nemusela vycházet z bytu. Ovšem na rozdíl od pětadvacetiletých mám hodně zkušeností. A právě ty jsou, zdá se mi, v této situaci spíše přítěží. Trošku nevím, co s tímhle svým novým životem dělat, i když se mi líbí, protože jde o změnu, která v sobě skýtá velké možnosti. Přemýšlím o tom, ta nová realita je pro mě neznámé, neprobádané území.

Určitě se nějak dotkne i psaní. Projevilo se to už v mé poslední knížce Lásky jako Řím, která je hodně právě o jakési křižovatce, bilancování. Píšu o spisovatelce, která jede do Říma, kam je pozvaná na konferenci ženských autorek z celé Evropy, aby pohovořila o situaci žen ve své zemi. Bilancuje svůj dosavadní život a z určitých důvodů se rozhodne, že se zabije. Takže ta knížka není ani tak o lásce, i když taky, ale hodně o smrti. A o psaní. Myslela jsem si, že je ten příběh strašně smutný, bála jsem se, co na to řeknou čtenáři. Tak jsem dala tu knížku čist své dceři a ona se strašně pořád smála. A pár přátel mi řeklo, že text působí velmi sebeironicky. Tak nevím. Rozhodně je ta knížka trochu jiná než těch prvních deset. Je také jedenáctá. Vždycky jsem se těšila na to, až dcery odejdou a začnou žít svůj vlastní život. Ale nikdy

by mě nenapadlo, že z toho budu také trochu bezradná. Právě s bezradností jsem počítala nejmíň. Říkala jsem si, jak to bude senzační, až se konečně holek zbavím. Ale je to stejně těžké jako s každou svobodou – čím víc ji člověk má, tím méně si jí váží. A platí to i pro psaní.

Vždycky jsem stihla nejmíň dvě věci, a tak si říkám, že bych mohla krom psaní zkusit dělat ještě něco úplně jiného, víc poznávat život, protože o čem mám pořád vyprávět. Samozřejmě jsem nějaké představy měla. Třeba že budu cestovat, jenomže nesnáším cestování v tom běžném turistickém slova smyslu, spíš bych se chtěla jen tak potloukat s batůžkem po světě... Na rozdíl od svých dcer nevím vlastně, jak se to dělá.

Vlastně jsem se ocitla na klasické křižovatce. Trošku se cítím jako puberťačka, která neví, co se životem, akorát je jí čtyřicet šest. Jde o velkou změnu i v drobnostech. Byt, který mi vždycky připadal malý, mám najednou jenom pro sebe. Můžu ho přestavět, udělat i v něm velké změny, malé změny. Možná začnu právě tím. Zařídím si byt na mejdany. Koupím si filmové plátno a budu na něj z notebooku promítat filmy a zvát na ta představení své kamarády. A koupím si kávovar a založím vinotéku...

Zkrátka nacházím se na křižovatce nekonečných možností a moc ráda bych je využila ke svému vlastnímu rozkvětu. Tak jsem zvědavá, co mi z těchto předsevzetí zůstane, dokážu si totiž klidně představit, že se zavřu doma na dvacet západů jen se svým notebookem a s batůžkem budu cestovat výhradně ve svých myšlenkách. Stejně jsem nejradši sama.

x

Voda pro všechny *Water for All*

Atlas Copco je tradičním dodavatelem kompresové techniky a spolehlivý partner pro potravinářský průmysl
www.atlascopco.com/czus

Atlas Copco

Neziskovou organizaci Water for All založila ve Švédsku společnost Atlas Copco. Její hlavní motto je „Dostatek pitné vody je základním právem člověka“. Každý z nás denně potřebuje minimálně jeden litr vody pro přežití a až 50 litrů k zajištění průměrného komfortu. Více než 65% světové populace však trpí nedostatkem vody. Přes 1,2 miliardy lidí nemá přístup ke zdroji čisté pitné vody. Denně více než 20 tisíc lidí umírá na nemoci spojené právě se špatnou kvalitou vody.

V letošním roce oslaví organizace Water for All 25 let od svého založení. Od roku 1984 podpořila finančně i technologicky mnoho projektů na průzkum a vybudování nových zdrojů pitné vody v zemích jako Peru, Keňa, Indie, Afghánistán nebo Kolumbie a zajistila jí pro víc než milion lidí.

Cílem Water for All je poskytnout dlouhodobý přístup k pitné vodě. Na každém z projektů se podílí jedna i více uznávaných humanitárních organizací a také místní obyvatelé, kteří přispívají svou prací a drobnými finančními prostředky na potřebné technické zabezpečení. Díky tomu jsou mimo jiné místní lidé zainteresováni na ochraně těchto zdrojů a ty mohou sloužit svému účelu i několik desítek let. Pitná voda se získává vrtáním nebo kopáním studní a poté instalací zařízení pro její čerpání a dodávku. Finanční prostředky jsou použity také na ochranu a údržbu již existujících zdrojů.

Organizace Water for All je hlavní celosvětovou charitativní činností společnosti Atlas Copco a za své úspěchy vděčí především odhodlání a nasazení vlastních zaměstnanců.

text Jaroslav Rudiš
ilustrace Luděk Bárta

fejeton

Uprchlík

„Ty vole, Járo, minulosti neutečeš,“ říká Petr a dívá se z autobusu do horského údolí.

„Byl jsem první jugoslávský uprchlík ve Španělsku a budu první, kterýho kvůli tomu seberou. Za všechno můžou teroristi. Přišel jsem na úřad a ta bloncka mi řekla: Pas? To budete potřebovat otisk prstů. Nebezpečí terorismu.“

„Ale já nejsem terorista, já jsem Petr Sladký, učitel.“

„Bud' otisky, nebo nic.“

„A tak jsem se vykašlal na pas a dovolenou v Mexiku,“ vypráví Petr a naše cesta pomalu zahýbá mezi lesy. A Petr taky zahýbá. Do vzpomínek.

Hned po listopadu zmizel. Vyrázil na cestu do Itálie, Francie a Španělska. Domů psal dopisy, ale nelepil na ně známky, takže nedocházely a Petr byl prohlášen za nezvěstného.

Petr se mezitím zabydlel ve Valencii. Myl nádobí v jedné hospodě, naučil se španělsky, cítil se svobodně a skvěle. Rozhodl se, že už se nikdy nevrátí.

Až jednou v noci na náměstí zaslechl klapot jazyka, který zvolna zapomínal. Někdo hrál na kytaru a zpíval česky. Karel byl z Třince a Petr ho pozval na pivo. Na víno. A nakonec na nejkrásnější místo ve Valencii. Bylo krásný ležet na pláži a žvanit najednou česky. Dívat se na opilé holky. Dívat se na moře.

Kecali a nakonec usnuli. A když se ráno probudili, všechno bylo chvíli pořád ještě krásný. Jen Tříneček přišel o brýle. O batoh. O kytaru. Úplně o všechno. Ležel tam jen v tričku a trenýrkách.

„Já mám pět dioptrií,“ brečel. Petr věděl, co má dělat. Šli na charitu.

„Řekneme, že jsme z Československa, to je dojme.“

Dojalo je to. Dali jim kafe a koláč. Ale peníze? To ne, Československo je sice fajn země, ale už je tam svoboda. Tak jaké peníze. To kdyby byli třeba z Jugoslávie, kde teď zuří válka, to by bylo něco jiného, z toho by koukal i politický azyl.

Vyšli před úřad a Petr se zamyslel. „Pojedeme do Barcelony.“

A v Barceloně se přihlásili jako političti uprchlíci z Jugoslávie.

A jak že se jmenují?

„No... Petar Sládkovič a Karol Novákovič. Ze Zábřehu. Teda ze Záhřebu. Uprchlíci.“

Úřednice je soucitně objala. A pak to přišlo. Peníze. Brýle. Oblečení. A politický azyl.

„Ale abych ho mohl dostat, sejmuli mi otisky prstů a ty teď běhají někde po světě, a člověk aby se bál, kde ho seberou, až zjistí, že se stejnými otisky žije Petr Sladký i Petar Sládkovič,“ bojí se Petr a drží se v zatáčce sedačky autobusu, kde jsme se náhodou po letech potkali cestou domů.

Vzpomíná, jak to bylo dál.

Přišlo to, co nikdo nečekal. Byli totiž nejen prvními jugoslávskými uprchlíky v Barceloně, ale

v celém Španělsku.

Vypuklo celonárodní dojetí.

Jako první přijela reportérka jednoho levicového listu. Udělala s nimi velký rozhovor a nabídla jim, že u ní mohou bydlet, jak dlouho chtějí. Přikývli.

Přijela jedna španělská televize, pak druhá a třetí. Dorazily všechny rozhlasové stanice. Všechny noviny. Všichni chtěli vědět, jak to vypadá v Jugoslávii, všichni byli dojeti, všichni chtěli pomoci. Přijal je primátor i šéf fotbalového klubu.

„To je průser,“ bál se Tříneček, který uměl jenom česky, ale Petr si byl jistý, že to ustojí. Nikdo na nic nepřijde. Petr mluví španělsky, učil ji přece před válkou na gymnáziu v Záhřebu, takže klid, všechno dobře dopadne.

Dopadlo. Smáli se z prvních stran všech španělských novin a levicová novinářka je zvala na večírky. Jmenovala se Laura, byla trochu feministka a trochu nešťastná a hlavně sama. S Petrem se párkrát vyspala a nakonec řekla, že ho miluje. A on řekl, že jí taky miluje. A ona řekla, že s ním chce odjet do Jugoslávie. A Petr se lekl a řekl, že to je strašně nebezpečný. Válka. Cholera. Svrab.

„Po třech měsících jsme toho měli dost. Už jsme nemohli. Utekli jsme,“ vypráví Petr a autobus se přibližuje k panelákům našeho městečka.

Když se vrátil z cest, udělal si pedák a dítě a začal žít spokojený český život se svou ženou. A učit na základce.

„Jenže svědomí je svědomí. A tak jsem Lauře minulý týden zavolal.“

„Ty ses jí nakonec přiznal?“

„Ne. Řekl jsem jí, že jsme museli zdrhnout, že po nás šla kosovská mafie. A že jsme se usadili v Čechách a že se nám tady líbí. Že lidi jsou děsně tolerantní a hodný a že máme pizzerii.“

„A co ona?“

„Jestli může přijet. Ale já sem nedokázal říct, ne. Ty vole, Járo, minulosti neutečeš. Nemáš známýho v nějaký pizzerii?“

„To nemám.“

„Tak to je v prdeli. Zkusím jí zavolat, že tady vypukla ptačí chřipka.“

x

**výroba a dodávky
kompletních**

pivovarů

**Pražská 322/4
Hradec Králové
prodej@zvupotez.cz**

www.zvupotez.com

**Kde voní
levandule
a tymián**

Když se řekne Provence, člověk si vybaví kromě mnoha památek nebo výrazně barevných obrazů Vincenta van Gogha i vůni tymiánu, pole modře kvetoucích levandulí a samozřejmě také vinných hroznů. Bohužel sladké provensálské hrozny dozrávají v době, kdy levandule už dávno odkvetly a zůstaly po nich jen pečlivě sestříhané keřky. Milovník vína dá nejspíš přednost návštěvě na přelomu září a října.

Pokud nechce svou dovolenou prožít autem, protože Provence je opravdu velká (patří k ní i bažinaté Camargue a kus středozevního pobřeží) a všude je něco k vidění, je lepší vybrat si jen malou část, aby aspoň trochu nasál poklidnou atmosféru zdejšího venkova, kde mnohé vesnice vypadají téměř stejně jako v době, o které psal své zdánlivě žánrové obrázky slavný spisovatel Marcel Pagnol.

Za pozornost stojí kopcovitý kraj mezi pohořím Luberon a masivem Mont Ventoux (je mnohem zajímavější než poněkud fádňivé roviny od Orange a Avignonu až k Arles), kraj kamenných vesnic v departementu Vaucluse. O tom, že tyhle vesnice jsou hotové klenoty, svědčí i fakt, že v monumentální knize o francouzských vesnicích jim autoři věnují celou jednu kapitolu.

Nejznámější z nich – Gordes – se tyčí vysoko na kopci nad úrodným údolím, které bývá nazýváno zahradou Francie. Rubem proslulosti jsou návštěvy tisícovek turistů, takže v sezoně či o víkendech je problém ve vesnici zaparkovat, a že je tam parkovišť hodně. Malé náměstí před kostelem sice vypadá úplně stejně jako za Pagnolových časů, ale v kavárničce pod vzrostlými platany místo mistralem ošlehaných

venkovanů vysedávají turisté. A doby, kdy se v centru vesnic či městeček hrával petanque (v Provence této stále oblíbené hře s kovovými koulemi říkají boules), jsou už dávno pryč. Jednoduše na ně nezbylo místo. A tak nově zřídili sportoviště, kterým poněkud absurdně říkají po vzoru autodromů boulesdrome, kde se v četných turnajích vybudují provenzálský temperament. Tahle stará hra je stále tak oblíbená, že se dokonce objevuje v plastickém ztvárnění na hrobech.

Návštěvníky zaplavená bývá i další ze zdejších pozoruhodných vesnic – Roussillon, i když sem je láká především zrušený důl na okr, kde těžba suroviny (mimo chodem okr jako barvivo se tu těžil už za starých Římanů) po sobě zanechala bizarní skalnaté útvary hýřící barvami. Pozůstatkem někdejší slávy jsou domy s omítkami natřenými nejrůznějšími odstíny okru. Roussillon se může pyšnit ještě jednou skutečností, za druhé světové války tu pobýval slavný spisovatel Samuel Beckett, a dokonce tu napsal hru Čekání na Godota, a položil tak jeden ze základních kamenů moderního absurdního dramatu. V tehdejší izolaci neznámé vesnice se mu nepochybně psalo dobře. Nicméně Francouzi se v jedné věci nezaprou – irského dramatika tu nepřipomíná ani malá pamětní deska. Není divu, vždyť na pařížském domě v rue Cardinale Lemoin, kde několik let žil a tvořil Ernest Hemingway, také chybí jakákoliv připomínka.

Možná má dramatika připomenou jakýsi literární festival. Koncem září sem přijíždějí francouzští spisovatelé, aby čtenáře seznámili se svými novými díly a zároveň se prostranství pod vysokou hradbou zcela zaplní stánky antikvářů. K večeru pak na náměstí organizátoři pořádají slavnost. Nalévá se tu zdejší vynikající červené i bílé víno a ženy přinášejí obrovské tácy s provenzálskou specialitou zvanou quiche. Tyhle „koláče“ s jablky nebo se sýrem jsou vynikající. A všechno je zdarma a pro každého příchozího.

Teprve až všichni návštěvníci odjedou (ve vesnici je pouze malý hotýlek), jako by se na chvíli vrátily ty staré, ospalé časy. Nicméně hledat minulost je lepší v zapadlejších místech, jako je třeba Murs, stranou turistického ruchu.

Odedávna, po desetiletí, ba staletí se ve vesnicích a městech konají trhy každý týden ve stejný den. Zdaleka největší trh se odehrává ve městě Apt, pouhých pár kilometrů od Roussillonu. Uličky i náměstí centra se změní v jeden obří obchod. Dneska bohužel převažují stánky s oblečením, ale nechybí nabídka vynikajících sýrů, zejména kozích, uzenin, paštik a kandovaného ovoce (to z Aptu je podle znalců nejchutnější na světě).

Jeden z uzenářů nabízí desítky nejrůznějších salámů a klobás. Samozřejmě dá každému zájemci ochutnat. Nezapomene odkrojit tenké kolečko, aby chuť lahůdky nebyla zvětralá. Jeho oslí klobáse nebo kozí šunce lze jen stěží

odolat. Sluší se alespoň něco koupit, aby člověk nevypadal jako vyžírka. A uzenář doslova září úsměvem, když se kšefty hýbou. A hlavně pokud zákazník nešetří chválou.

Provensálské víno je lepší než na trhu koupit v některém z nespočetných vinařství. Za stejnou cenu jako v obchodě dostanete nesrovnatelně vyšší kvalitu. Navíc můžete ochutnat, a pokud dobré víno oceníte, přirozeně alespoň lámanou francouzštinou, protože na jiný jazyk ani zdejší Francouzi moc neslyší, a koupíte rovnou karton či dva, zpravidla dostanete jako pozornost podniku medaili ověčenou láhev zvláště vydařeného ročníku.

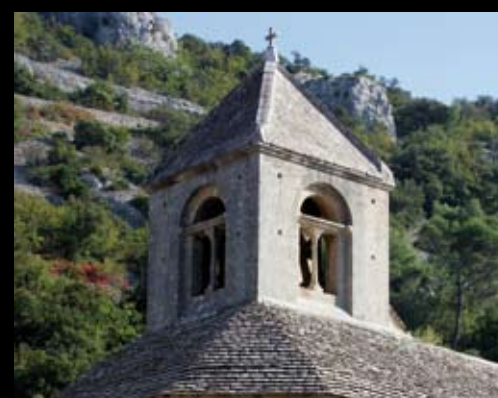
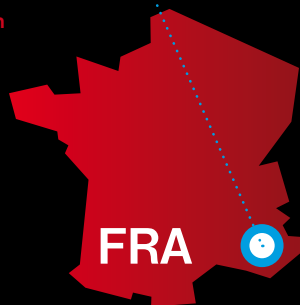
Do Provence se vyplatí vzít si kolo. Po většině silnic téměř nic nejedí a proplétat se mezi vinohrady a obdivovat většinou kamenné farmy nebo kláštery, jako ten nejslavnější – Sénanque, je zážitek. Zvláště když v batohu nechybí láhev lehkého růžového vína (alkohol u cyklistů zdejší policisté nezkontrolují) a pro osvěžení trs hroznů. Lepší je hrozny koupit, protože bez dovolení brát z cizího se tu jaksí nenosí.

Protože k Provence neodmyslitelně patří i dobré jídlo, sluší se zajít na oběd či večeři. Hovězí či jehněčí paštičce okořeněné herbes de Provence (což je směs bylinek ze zdejšího kraje – tymiánu, rozmarýnu, majoránky, šalvěže, fenýklu a mnoha dalších) s olivovým olejem a česnekem. Mimochodem česnek tu přidávají do mnoha jídel, včetně vynikající majonézy. Zatímco oběd bývá střídmější, večeře s několika chody, mezi nimiž nechybějí různě upravené plody moře, výrazněji vyprázdni peněženku.

Ale určitě to za to stojí, stejně jako návštěva tohoto pozoruhodně malebného a příjemného koutu Francie.

×

Provence (provensálsky Provença) – historická oblast, která se nachází v jihovýchodní Francii. Je součástí administrativního celku Provence-Alpes-Côte d'Azur. Do Provence tradičně spadají departementy Var, Vaucluse, Bouches-du-Rhône a některé oblasti regionů Alpes-de-Haute-Provence a Alpes-Maritimes. Jméno pochází z latiny – Provence se totiž stala první mimoitalskou provincií starověkých Římanů.

Postřižinský pivovar v Dalešicích

V devadesátých letech dalešický pivovar připomínal spíš ruinu než podnik, který ještě o dvacet let dříve uvařil ročně až třicet tisíc hektolitrů piva a jehož tradice sahala až do konce šestnáctého století. Za první republiky pak fungoval pod názvem Družstevní pivovar a sodovkárna. Jeho podoba se léta neměnila, proto si ho režisér Jiří Menzel vybral pro natáčení slavné knížky Bohumila Hrabala Postřižiny.

Právě na úspěšném filmu založili noví majitelé strategii obnoveného pivovaru. Ruiny uvedli téměř do původního stavu a díky šikovnému marketingu brzy přilákali do Dalešic stovky turistů. Jezdí sem nejenom kvůli atmosféře, kterou tak dobře znali z filmu, ale i kvůli Muzeu rakousko-uherského pivovarnictví, ve kterém uchovávají i postřižinské kostýmy a mnohé původní restaurované stroje, ale také i pro kvalitní pivo. Pravda, výstav je jen desetinový proti době před třiceti lety, ale pivo je to výtečné. A se zdejší labužnickou specialitou – staročeskými vepřovými žebry naloženými v medu a staročeském koření – nemá chybu! Po jejich ochutnávce má člověk chuť ubytovat se ve zdejším hotelu a postupně si poroučet další dobroty, jako třeba steak paní správcově. Anebo se zúčastnit originální zabíjačky. Škoda jen, že běžný návštěvník neuvidí místnost tak důvěrně známou z filmu (dnes je tu kancelář) s původní výmalbou.

Nejen jídlem a pitím je živ člověk. Potřebuje také kulturu. Proto v létě pořádají v pivovaru dvoudenní Postřižinské slavnosti, na kterých vystupují známé kapely a samozřejmě nesmí chybět ani projekce Postřižin pod širým nebem. Letos tu navíc zahrají i stejnojmenný muzikál.

7.+8. SRPNA HUMPOLEC BERNARD FEST CHINASKI, KRYŠTOF, MONKEY BUSINESS, MIRO ŽBIRKA, READY KIRKEN, SUPPORT LESBIENS...

BERNARD

Pivo

NA FEST!